

worden verhandeld, omdat de rentabiliteit niet voldoende is. De intrinsieke waarde kan daarom nog wel met de nominale waarde der aandelen overeenstemmen.

Ik meen dan ook, dat ook een beroep op B. 6991 geen baat kan brengen en handhaaf de hiervoor verdedigde meening, dat de amortisatie-reserve, die op het overgangstijdstip bestaat, in de overgangsreserve moet worden begrepen.

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFT-LITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Redactie: L. A. Bakker
Drs G. L. Groeneveld
Drs H. Haverkamp
Dra H. Muller-Van der Wielen*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

De functie van den Rijksaccountant

Westra, W. — In aansluiting op de artikelen van den Heer Nye over dit onderwerp, geeft schr. een nadere uiteenzetting van de functie van den accountant in het algemeen en den rijksaccountant in het bijzonder.

A II 1

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Juli 1941

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMEENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

I. ALGEMEEN

Economie en bedrijfshuishoudkunde

Valk, dr. W. — Schr. zet kort uiteen, wat naar zijn opvatting het wezen van de conjunctuur is en gaat dan na, hoe de algemeene instelling van den zakenman t.o.v. de conjunctuur moet zijn en hoe hij zich het beste aan het conjunctuurverloop kan aanpassen. De marktvragestukken worden het sterkst door de conjunctuur beïnvloed, minder sterk die van de interne organisatie.

B a 1

Maandblad voor Sociaal-Economische Wetenschappen Febr. 1942

IV. LEER VAN DEN KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

De omzetsnelheid in den detailhandel

Muiswinkel, Dr. F. L. van — Bij het calculeeren van kostenopslagen dient men zich te baseeren op de omzetsnelheid van elk artikel afzonderlijk, aldus schr. Hoe hooger de omzetsnelheid, hoe geringer de interestfactor in verhouding tot den omzet, hoe lager het aandeel in de opslagkosten en des te geringer het risico van prijsverandering, bederf, mode, enz. Deze omzetsnelheid kan op verschillende wijze berekend worden. Schr. vermeldt drie methoden. Daarna bespreekt schr. de in de praktijk gebruikte methode om voor verschillende soorten artikelen één gezamenlijke omzetsnelheid te berekenen. Het karakter van de omzetsnelheid van een groep artikelen vertoont echter geheel andere trekken, dan dat van één artikel. Bij elke groep artikelen is de samenstelling van den gemiddelden voorraad meestal geheel anders dan die van den gemiddelden omzet. Er ontstaat dan een omzetsnelheid voor de groep, die praktisch geen beteekenis heeft, daar de omzetsnelheden van de afzonderlijke producten dezer groep te zeer van elkaar afwijken. De omzetsnelheid van een groep artikelen moge van beteekenis zijn voor de beoordeeling van het vermogen, dat in den voorraad is vast-

gelegd, doch als maatstaf voor kostenopslag is zij niet bruikbaar. Daarna gaat schr. het verband na tusschen de omzetsnelheid der afzonderlijke producten, de omloopsnelheid van het kapitaal in de voorraden opgehoopt, den gemiddelden bruto-winst-opslag en de gem. bedrijfskosten. De omzetsnelheid der afzonderlijke producten zal de omloopsnelheid van het kapitaal beïnvloeden. De samenstelling der voorraden en het karakter dre artikelen oefenen weer invloed uit op de bedrijfskosten en de bruto-winst-opslagen.

B a IV 2a

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Juni 1941

Afschrijvingen in oorlogstijd

Stridiron, dr. J. G. — Schr. verwerpt de theorie van den Weenschen hoogleeraar von der Nahmer, die uit de omstandigheid, dat in oorlogstijd de afschrijvingen de investeringen overtreffen, concludeert dat men de afschrijvingen moet verminderen, resp. laten vervallen.

Gezien de verder gaande beheersching van het economisch leven acht schr. het mogelijk, dat de vervangingswaarde na den oorlog niet ver zal afwijken van het huidige afschrijvingsniveau. Het baseeren op de huidige prijzen is alleen noodzakelijk voor de aanschaffingen van het oogenblik.

B a IV 6

De Zakenwereld 23 Jan. 1942

Abschreibungen im Kriege — eine betriebs- und volkswirtschaftliche Notwendigkeit

Schmidt, Dr. F. — Schr. neemt in dit artikel stelling tegen de door Prof. Nöll v. d. Nahmer gehuldigde opvatting, dat afschrijven in den oorlog *niet* gewenscht zou zijn en dat de prijzen met het bedrag der afschrijvingen dienen te worden verlaagd. Eén voor één worden de argumenten, die dezen gedachtengang schragen, becritiseerd en als onjuist ter zijde geschoven. In het bijzonder wijst schr. er op, dat de vermindering der prijzen met de afschrijving in wezen onteigening van vermogen beteekent en de eerste schrede op het pad is van de volledige socialiseering. Ook de gedachten-gang, dat tijdens den oorlog in het geheel geen verandering plaats vindt, waardoor dus de afschrijving zou kunnen worden nagelaten, wordt met nadruk door schr. als onjuist gebrandmerkt.

B a IV 6

Zeitschrift für Betriebswirtschaft 1941, No. 4

Afschrijvingen en prijspolitiek

Brink, J. R. M. van den — Schr. onderwerpt de opvatting van den Weenschen hoogleeraar R. N. von der Nahmer, die voorstelt de afschrijvingen te schrappen bij de vaststelling van de toelaatbare verkoopprijs van voor de oorlogsvoering belangrijke producten, aan kritiek.

B a IV 6

Economie Jan. 1942

De richtlijnen voor het aanvragen van prijsverhoogingen

Duyn, H. van — Schr. behandelt in dit artikel de richtlijnen, welke bij het aanvragen van prijsverhoogingen dienen te worden gevolgd en de gegevens, welke bij deze aanvragen moeten worden verstrekt. Bij de vraag of een prijsverhoging zal worden toegestaan, spelen zoowel sociaal economische, als bedrijfseconomische motieven een rol. Alleen deze laatste licht schr. toe. De benodigde gegevens betreffen niet alleen de kostprijs-calculatie, winstmarges en omzetten, maar tevens den aard van het bedrijf en de financiële positie. Ten aanzien van de calculatie werden nadere richtlijnen opgesteld, waarmede zonder dwingende voorschriften te geven, getracht wordt een eenheid te scheppen op het gebied der kostprijzen. Verschillende punten dezer richtlijnen bespreekt schr. nader.

B a IV 9

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfshuishoudkunde Juli 1941

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVORWAARDEN

Eenige opmerkingen over tantièmes

Dijker, R. A. — Eenige beschouwingen over tantièmes voor personeel, directie en commissarissen, de wijzen waarop het tantième kan worden vastgesteld en de gronden waarop het berust.

B a VII 3

De Naamlooze Vennootschap Jan. 1942

b. BIJZONDERE BEDRIJVEN

IV. LANDBOUW- EN CULTUURBEDRIJVEN

Het Landbouw-Economisch Instituut

Herring, Drs. J. — In een rede voor de algemeene vergadering der Friesche Maatschappij van Landbouw schetste spr. de redenen, die leidden tot de stichting van het Landbouw Economisch Instituut en de taak, die dit Instituut thans vervult. In de crisisjaren werd meer en meer behoefte gevoeld aan economische voorlichting van het agrarisch bedrijf (naast de technische voorlichting, die al sedert lang gegeven werd), mede in verband met de prijsregelingen van de overheid.

Het Landbouw-Economisch Instituut stelt zich ten doel de gegevens te verschaffen voor de discussie tusschen de overheid en de landbouw organisatie over de prijsregelingen. Het Instituut gaat daarbij uit van de door de landbouwboekhoudbureaux verzamelde gegevens. Deze zijn echter ingesteld met het oog op de belastingaangifte en de door hen verzamelde gegevens zullen dus niet altijd voldoende zijn voor de kostprijsberekening en de bedrijfsanalyse.

Voor het gestelde doel zal noodig zijn, dat de boeren meer gegevens verstrekken — zoo mogelijk ook omtrent den arbeidsduur — welke verzameld kunnen worden door den Dienst der Rijkslandbouw-consulenten en daarna verwerkt door de Gewestelijke Boekhoudbureaux. Tevens achtte spr. de vorming van bedrijfsstudiegroepen over het geheele land wenschelijk.

B b IV 1

*Friesch Landbouwblad No's 48 en 49 Alg. Ned. Zuivelbond
17 en 31 Dec. 1941*

V. INDUSTRIE

De Nederlandsche meubelindustrie

Redactie — De factoren, die de vestigingsplaats van de meubelindustrie bepalen, worden besproken. Een overzicht van de hier te lande verwerkte grondstoffen en voortgebrachte producten wordt gegeven. De beteekenis van den bedrijfstak wordt in t licht gesteld door cijfers betreffende het aantal in de meubelindustrie werkzame arbeiders en de voorziening in de binnenlandsche behoefte.

B b V 7

Economische Voorlichting 19 Dec. 1941

De bouwnijverheid

Redactie — De aard van het bouwbedrijf brengt mede, dat de grond een zeer belangrijke functie vervult, en ook, dat de handenarbeid nog steeds een overwegende positie inneemt. De beteekenis van het bouwbedrijf voor Nederland is zeer groot.

De bedrijfsgrootte houdt meestal verband met het onderdeel van de bouwnijverheid, dat beoefend wordt. Het artikel geeft cijfers en een beeldstatistiek.

B b V 9

Economische Voorlichting 24 Dec. 1941

Overheidskrediet voor woningbouw en woningverbetering

Redactie — In dit artikel wordt uiteengezet welke vormen van krediet beschikbaar zijn voor woningbouw en woningverbetering.

Besproken worden de voorschotten ingevolge de Woningwet, de z.g. bijdragen en de speciale kredieten, waarvan vijf vormen worden besproken.

In den loop van Augustus 1941 traden de Bijdrageregeling 1941 en de Hypotheekregeling 1941 in werking. De Bijdrageregeling beperkt de bijdrage per woning tot een vast bedrag.

De hypotheekregeling opent de mogelijkheid voor de particuliere nijverheid voorschotten te verkrijgen voor den bouw van arbeidswoningen, die aan bepaalde eischen voldoen.

B b V 9

Economische Voorlichting 24 Dec. 1941

Normalisatie op het gebied van de lak- en verffabricage

Kappelmeier, Dr. C. P. D. — De normalisatie in de lak- en verfindustrie betreft voornamelijk de kwaliteit van de grondstoffen daarvoor.

Pogingen, in Engeland en Amerika gedaan, om tot een vergaande normalisatie van het eindproduct te komen, waren weinig bevredigend. Het doel moet niet zijn standaard-

kwaliteiten, maar minimum eischen vast te leggen voor de grondstoffen. Sedert 1935 houdt het „Technisch Isa Comité 35" zich bezig met het opstellen van internationale normalisatie-voorschriften voor grondstoffen van de verfindustrie.

Daarnaast wordt ernaar gestreefd methoden vast te stellen om de kwaliteiten van voor het gebruik gereed zijnde lakken en verven te beoordeelen. Eenige punten, die bij de keuring van belang zijn worden genoemd.

B b V 12

Verfkroniek Dec. 1941

Bedrijfsorganisatie voor de zuivelindustrie

Geluk, J. A. — In een rede, uitgesproken voor eenige zuivelbonden, schetste spr. de beteekenis, taak, bevoegdheid en organisatievorm van de bedrijfsorganisatie, die tot stand kwam in verband met de organisatie van het geheele bedrijfsleven. Daarnaast moeten volgens het Organisatiebesluit Voedselvoorziening 1941, bedrijfsorganisaties in 't leven worden geroepen voor de onder dit besluit vallende bedrijven, waaronder ook de zuivelindustrie te rekenen is.

Ter illustratie wordt van beide organisaties een schema gegeven.

B b V 16g

Alg. Nederlandsche Zuivelbond 24 Dec. 1941

VI. HANDEL

De omzetsnelheid in den détailhandel

Muiswinkel, Dr. F. L. van — Bij het calculeeren van kostenopslagen dient men zich te baseeren op de omzetsnelheid van elk artikel afzonderlijk, aldus schr. Hoe hoger de omzetsnelheid, hoe geringer de interestfactor in verhouding tot den omzet, hoe lager het aandeel in de opslagkosten en des te geringer het risico van prijsverandering, bederf, mode, enz. Deze omzetsnelheid kan op verschillende wijze berekend worden. Schr. vermeldt drie methoden. Daarna bespreekt schr. de in de praktijk gebruikte methode om voor verschillende soorten artikelen één gezamenlijke omzetsnelheid te berekenen. Het karakter van de omzetsnelheid van een groep artikelen vertoont echter geheel andere trekken, dan dat van één artikel. Bij elke groep artikelen is de samenstelling van den gemiddelden voorraad meestal geheel anders dan die van den gemiddelden omzet. Er ontstaat dan een omzetsnelheid voor de groep, die praktisch geen beteekenis heeft, daar de omzetsnelheden van de afzonderlijke producten dezer groep te zeer van elkaar afwijken. De omzetsnelheid van een groep artikelen moge van beteekenis zijn voor de beoordeeling van het vermogen, dat in den voorraad is vastgelegd, doch als maatstaf voor kostenopslag is zij niet bruikbaar. Daarna gaat schr. het verband na tusschen de omzetsnelheid der afzonderlijke producten, de omloopsnelheid van het kapitaal in de voorraden opgehoopt, den gemiddelden bruto-winst-opslag en de gem. bedrijfskosten. De omzetsnelheid der afzonderlijke producten zal de omloopsnelheid van het kapitaal beïnvloeden. De samenstelling der voorraden en het karakter der artikelen oefenen weer invloed uit op de bedrijfskosten en de bruto-winst-opslagen.

B b VI 4

Maandblad voor Accountancy en Bedrijfs-huishoudkunde Juni 1941

VII. TRANSPORT

De omvang van het vervoer in Nederland

Redactie — Aan de hand van aan statistieken ontleende cijfers worden schattingen gegeven van het vervoer in Nederland over het jaar 1939. De volgende groepen worden bij het zuiver binnenlandsche vervoer onderscheiden: vervoer te water (wilde binnenvaart; beurtvaart; campagnevervoer en vaste relatie, eigen vervoer en tankvaart), railvervoer en vervoer op den weg. Daarnaast wordt het totaal van het grensoverschrijdend verkeer benaderd.

B b VII 6

Bedrijfsauto 24 Dec. 1941